

2020 Annual Report

รายงานผลการดำเนินงาน 2563

สำนักงานระบบการชำระเงิน
Payment System Office (PSO)

สารบัญ

บทนำ	1
ผลการดำเนินงานปี 2563: สำนักงานระบบการชำระเงิน	2
1. ขับเคลื่อนมาตรฐาน ISO 20022 (ภายใต้ Payment System Roadmap 4)	3
2. การพัฒนา QR Payment ในรูปแบบ Customer presented (B-scan-C)	6
3. การพัฒนาการเชื่อมโยงไปต่างประเทศ ในรูปแบบ QR Code	7
4. การพัฒนาการเชื่อมโยงไปต่างประเทศ ในรูปแบบ Remittance	8
5. การจัดสร้าง Smart Financial Infrastructure Platform for Business	9
6. การจัดทำมาตรฐาน API สำหรับให้บริการทางการเงินดิจิทัล (API Standard for Digital Financial Services)	12
7. พัฒนาระบบการชำระเงิน และการนำส่งข้อมูลการชำระเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับมาตรการของภาครัฐ .	14
8. การย้ายระบบ ICAS จากธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ NITMX ดำเนินการในปี 2565	15
9. โครงการมาตรฐาน Thai Standard Chip Card	18
10. Payment Industry Collaboration Alignment	19
ข้อมูลทางสถิติ	21
การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์	22
การให้ความรู้ด้าน Digital	23
แผนการดำเนินงานปี 2564 สำนักงานระบบการชำระเงิน	24

บทนำ

แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงินฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2562-2564) ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) และคณะกรรมการขับเคลื่อนตามแผนยุทธศาสตร์ National e-Payment โดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จะดำเนินการขับเคลื่อนแผนงานผ่านความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สมาคมธนาคารไทย (TBA) สมาคมธนาคารนานาชาติ (AIB) สมาคมสถาบันการเงินของรัฐ (GFA) สมาคมการค้าผู้ให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ไทย (TEPA) หน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจ ซึ่งจะช่วยให้สามารถผลักดันแผนงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานระบบการชำระเงิน (Payment System Office : PSO) สมาคมธนาคารไทย จัดตั้งขึ้นด้วยมติธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2557 เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการปฏิบัติตาม Payment System Roadmap การ Monitor Industry และแนวโน้มของเทคโนโลยี โดยมีวิสัยทัศน์เพื่อเสนอแนะทิศทาง และผลักดันการพัฒนา ระบบการชำระเงินให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน และได้ร่วมดำเนินการผลักดันการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ Digital Payment ของธนาคารให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามการแผนการดำเนินงานปี 2564 สำนักงานระบบการชำระเงินฯ โดยคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัยและได้มาตรฐานสากล ซึ่งจะเห็นได้ว่าสำนักงานระบบการชำระเงินฯ ได้ร่วมมือกับธนาคารสมาชิกและภาครัฐมาอย่างต่อเนื่อง

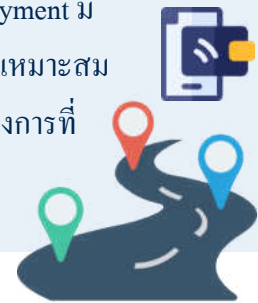
ในปี 2563 ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้เริ่มเข้ามาในประเทศไทย ตั้งแต่ช่วงต้นปี ส่งผลให้ในปี 2563 ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงภาคประชาชนหันมาใช้โครงสร้างการชำระเงินแบบ

Digital Payment มากยิ่งขึ้น สาเหตุหลักที่สำคัญคือการที่ประชาชนต้องเปลี่ยนวิถีในการดำรงชีวิตให้เป็นรูปแบบวิถีใหม่ (New normal) มีการปรับตัวเพื่อรับกับสถานการณ์ปัจจุบัน การทำธุรกรรมหรือการชำระเงินในรูปแบบ Digital Payment จึงได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากเพื่ออำนวยความสะดวกให้ทุกภาคส่วนรวมถึงเพื่อใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ โดยจะเห็นได้จากหลายโครงการของภาครัฐ โดยเริ่มตั้งแต่การคืนภาษีบุคคลธรรมดาและการคืนเงินภาษีนิติบุคคลผ่านบริการระบบพร้อมเพย์ การใช้ระบบภาษีหัก ณ ที่จ่ายอิเล็กทรอนิกส์ (e-Withholding Tax : e-WHT) รวมถึงการจ่ายเงินเยียวยาของทางภาครัฐ ทำให้ปี 2563 มีการปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบธุรกิจเป็นอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น เพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินการทำธุรกรรมได้อย่างต่อเนื่อง ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ และช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 จึงเห็นได้ว่ารูปแบบการชำระเงินของไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่การชำระเงินแบบ Digital Payment อย่างชัดเจน

สำนักงานระบบการชำระเงิน ได้มุ่งเน้นในการพัฒนาสนับสนุนให้มีบริการทางการเงิน และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่อง ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาชน โดยมีโครงการที่ร่วมขับเคลื่อนที่สำคัญ เช่น โครงการจัดทำมาตรฐาน API สำหรับการให้บริการทางการเงินดิจิทัล (API Standard for Digital Financial Services) โครงการมาตรฐาน Thai Standard Chip Card โครงการจัดสร้าง Smart Financial Infrastructure Platform for Business โครงการพัฒนาระบบการชำระเงินและการนำส่งข้อมูลการชำระเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับมาตรการของภาครัฐ อีกทั้งยังได้มีการพัฒนาการเชื่อมโยงไปต่างประเทศในรูปแบบ QR Code และรูปแบบ Remittance

ผลการดำเนินงานปี 2563: สำนักงานระบบการชำระเงิน

สำนักงานระบบการชำระเงินได้ตั้งเป้าหมายในปี 2563 ที่จะผลักดันให้ Digital Payment มีการขยายตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่องภายใต้การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ มีต้นทุนที่เหมาะสม และมีความปลอดภัยสูง โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้บริการ ได้ร่วมผลักดัน โครงการที่สำคัญในปี 2563 ดังนี้

1	ขับเคลื่อนมาตรฐาน ISO 20022 (ภายใต้ Payment System Roadmap 4)	6	การจัดทำมาตรฐาน API สำหรับการให้บริการทางการเงินดิจิทัล (API Standard for Digital Financial Services)
2	การพัฒนา QR Payment ในรูปแบบ Customer presented QR (B-scan-C)	7	พัฒนาระบบการชำระเงิน และการนำส่งข้อมูลการชำระเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรองรับมาตรการของภาครัฐ
3	การพัฒนาการเชื่อมโยงไปต่างประเทศ ในรูปแบบ QR Code	8	การย้ายระบบ ICAS จากธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ NITMX ดำเนินการในปี 2565
4	การพัฒนาการเชื่อมโยงไปต่างประเทศ ในรูปแบบ Remittance	9	โครงการมาตรฐาน Thai Standard Chip Card
5	การจัดสร้าง Smart Financial Infrastructure Platform for Business	10	Payment Industry Collaboration Alignment

1. ขับเคลื่อนมาตรฐาน ISO 20022 (ภายใต้ Payment System Roadmap 4)

เป็นการผลักดันการพัฒนาและเปิดให้บริการ โครงสร้างพื้นฐานระบบ โดยใช้มาตรฐานข้อความ ISO 20022 โดยได้จัดตั้งหน่วยงานความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบการชำระเงิน เพื่อเสนอแนะทิศทางและผลักดัน การพัฒนาระบบการชำระเงิน โดยศึกษารูปแบบการจัดตั้งที่เหมาะสม ได้แก่ องค์ประกอบของคณะกรรมการ รูปแบบสมาชิก ที่ครอบคลุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ รวมถึงบทบาทหน้าที่ เป็นต้น

☛ การจัดการระบบโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินของประเทศไทย

- ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารพาณิชย์พิจารณากฎเกณฑ์ บทบาท และปรับปรุงการให้บริการ ของระบบในปัจจุบัน
  - Retail Payment (C-to-C, C-to-Biz, C-to-Gov, Biz-to-Biz) เช่น บริการ PromptPay, Cross-bank Bill Payment, Request-To-Pay, Thai QR payment
  - Bulk Payment (Biz-to-C, Biz-to-Biz, Biz-to-Gov, Gov-to-Biz, Gov-to-C) บริการ เช่น Bulk payment (Same Day) Bulk payment (Next Day), PromptPay Bulk payment
  - Large Value Payment บริการ Third party BAHTNET
- ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารพาณิชย์พิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาบริการต่อยอด และ การใช้มาตรฐานข้อความ ISO 20022
- ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดแนวทางจัดการ settlement risk สำหรับการพิจารณาปรับเพิ่มวงเงิน ทั้งด้าน Retail Payment และ Bulk Payment

☛ ปัจจัยในการพิจารณา

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย (Target users)
2. ขอบเขตการให้บริการ โดยคำนึงถึง scale, performance, cost ของการดูแล และการพัฒนาต่อยอด
3. Functionality & Operation
  - วงเงินการโอน
  - Real-time VS. Batch or Near Real-time
  - ข้อมูลที่ต้องการใช้ (message standard ISO 20022)
4. Settlement model

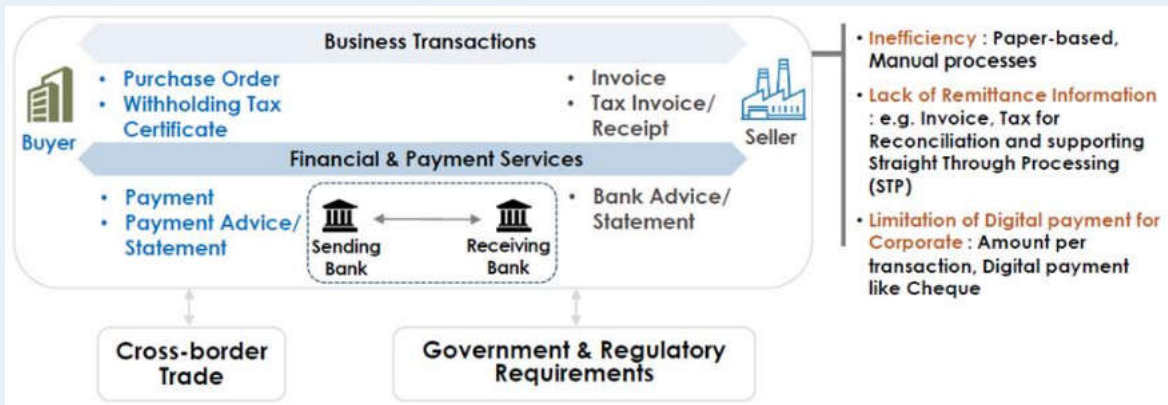
เพื่อสร้าง Ecosystem ให้ Digital Payment เป็นทางเลือกหลักในการชำระเงินภายใต้แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน ฉบับที่ 4 ปี 2562-2564 ด้วยระบบที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย ต้นทุนต่ำ ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ รองรับนวัตกรรม และพร้อมเชื่อมโยงต่างประเทศ จึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน ทั้งการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ ISO 20022 (Interoperable Infrastructure) และผลักดันการบูรณาการข้อมูลการชำระเงิน (Information) ทั้งนี้ มีตัวแทนจากองค์กรต่าง ๆ ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) สมาคมธนาคารไทย (TBA) สมาคมธนาคารนานาชาติ (AIB) สมาคมสถาบันการเงินของรัฐ (GFA) สมาคมการค้าผู้ให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (TEPA) สภาหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมฟินเทค กรมบัญชีกลาง กรมสรรพากร สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) ธนาคารพาณิชย์ไทย บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด (NITMX) ที่มีบทบาทหน้าที่ ให้คำแนะนำและเสนอแนวทางดำเนินการ และสนับสนุนให้เกิดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการทบทวนความเหมาะสม และเสนอแนะปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนไป โดยมีคณะทำงานด้านต่าง ๆ ศึกษาและกำหนดแนวทางการพัฒนา กำหนดแผนและติดตามการดำเนินการตามแผนงานครอบคลุมงาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน Business Rules ด้าน Law and Regulations ด้านเทคนิค เนื่องด้วยมาตรฐานข้อความ ISO 8583 มีข้อจำกัดต่อการพัฒนาต่อยอดคนวัตกรรม ที่ยังขาดมาตรฐานกลางที่จะเชื่อมโยง e-Business แบบครบวงจร (end-to-end)

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้มาตรฐานข้อความ ISO 20022 จะทำให้มีโครงสร้างข้อมูลต่อยอดบริการได้หลากหลาย รองรับการส่งข้อมูลที่สามารถตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจ ส่งเสริมในการเชื่อมโยงแบบสากล ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

☛ การดำเนินงานโครงการ

- 1) กำหนดขอบเขตการใช้กับระบบและบริการชำระเงิน และขับเคลื่อนการพัฒนาระบบกลาง และบริการของภาคธนาคาร รวมถึงการพัฒนาด้านอื่นรองรับ เช่น การเชื่อมโยงระบบ ERP ของภาคธุรกิจ การเชื่อมโยงกับภาครัฐ
- 2) กำหนดแนวทางปรับใช้ พิจารณาตามความจำเป็น ความเหมาะสม และจัดลำดับความสำคัญ รวมถึงการพัฒนาบริการใหม่ ๆ ที่ทยอยเปิดให้บริการตามความพร้อม
- 3) การกำหนดแผนงานในภาพรวม
- 4) กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารงานโครงการ ที่ให้คำแนะนำเชิงเทคนิค ครอบคลุมมุมมองทั้งในด้านผู้ให้บริการ ผู้ให้บริการ และการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินระหว่างประเทศ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดของการขับเคลื่อนการดำเนินงานของธนาคารสมาชิก ให้สอดคล้องกับกรอบแผนงาน รวมถึงติดตามการดำเนินงานและข้อเสนอแนะหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาจนกระทั่งบรรลุเป้าหมาย

โดยได้มีการเปิดให้มีการรับฟังความเห็นของภาคธุรกิจ ในการใช้มาตรฐานข้อความ ISO 20022 ในการชำระเงินกระบวนการทางธุรกิจและการชำระเงินในปัจจุบัน สำหรับการส่งข้อมูลการชำระเงินยังไม่เชื่อมโยงกับข้อมูลการซื้อขายได้อย่างครบวงจร ซึ่งมีความจำเป็นต่อการเพิ่มประสิทธิภาพ และการพัฒนา value-added services ของภาคธุรกิจ

ทั้งนี้ ยังได้ทำการศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างระบบการชำระเงินสำคัญในประเทศ ได้แก่ PromptPay, Bulk Payment, และ BAHTNET โดยมีการกำหนด common fields & rules ของข้อมูลที่สำคัญและเป็นและสำคัญต่อธุรกรรม โอนเงินและชำระเงินในประเทศ สามารถใช้งานร่วมระหว่างระบบและผู้ให้บริการ และรองรับเหตุฉุกเฉิน สนับสนุนการพัฒนา value-added service และ innovation ที่หลากหลาย

2. การพัฒนา QR Payment ในรูปแบบ Customer presented (B-scan-C)

ภายหลังจากได้มีการเปิดตัวบริการ QR Payment รูปแบบใหม่เพื่อขยายสู่ภาคธุรกิจ “The New Chapter of QR Payment: MyPromptQR” ในงาน Bangkok FinTech Fair 2019: Collaboration for the Future of Finance เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2562 ในขณะนี้ได้มีธนาคารที่เปิดให้บริการ QR Payment ในรูปแบบ (B-scan-C) แล้ว 10 ธนาคาร ซึ่งการขยายบริการ QR Payment รูปแบบใหม่นี้ ได้ตอบโจทย์ความต้องการของธุรกิจที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มีเครือข่ายสาขาจำนวนมาก เช่น ร้านสะดวกซื้อ และห้างสรรพสินค้า โดย MyPromptQR จะช่วยให้ภาคธุรกิจสามารถรับชำระเงินได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น และยังสามารถเชื่อมโยงระบบการรับชำระเงินกับระบบ Point of Sale (POS) ที่มีอุปกรณ์ในการ scan QR Code ซึ่งจะสามารถทำการ scan QR Code ที่ลูกค้าได้ทำการสร้างขึ้น จึงทำให้ลดขั้นตอนและเวลาของแคชเชียร์ในการรับชำระเงิน อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยงกับระบบส่งเสริมการขาย ช่วยเพิ่มโอกาสทางธุรกิจได้ในอนาคต ซึ่งเป็นบริการชำระเงินแรกทีพัฒนาบนระบบโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินดิจิทัลสมัยใหม่ที่ใช้มาตรฐานสากล ISO 20022 ตามแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน ฉบับที่ 4 เป็นมาตรฐานข้อความทางการเงินที่นำมาใช้กับระบบการชำระเงินสำคัญในหลายประเทศชั้นนำ เพื่อรองรับการส่งข้อมูลระหว่างสถาบันการเงินและภาคธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งข้อมูลทางธุรกิจไปพร้อมกับการชำระเงิน สนับสนุนการปรับไปสู่ Digital Business อย่างครบวงจร และในอนาคตสามารถรองรับการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ อีกทั้งยังช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยการใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ข้อมูลชำระเงินเพื่อต่อยอดนวัตกรรมที่หลากหลาย และตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น โดยเมื่อปลายปี 2562 มีธนาคาร 3 แห่ง คือ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (KBANK) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (SCB) และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (KTB) เริ่มเปิดให้บริการ MyPromptQR กับภาคธุรกิจ และในปี 2563 ได้มีธนาคารเปิดให้บริการเพิ่มคือธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BBL) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) (KRUNGSRI) ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) (UOB) ธนาคารออมสิน (GSB) และธนาคารมิซูโฮ จำกัด (MIZUHO)

3. การพัฒนาการเชื่อมโยงไปต่างประเทศ ในรูปแบบ QR Code

ในช่วงปี 2561-2562 ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ร่วมมือกับธนาคารพาณิชย์ในการผลักดันให้มีการพัฒนาระบบการชำระเงินข้ามประเทศด้วย QR Code ในรูปแบบ Sponsor Bank Model ซึ่งได้มีการดำเนินการเชื่อมโยงไปยังประเทศ ลาว สิงคโปร์ และญี่ปุ่น ส่วนในปี 2563 ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานระบบการชำระเงิน และสถาบันการเงิน ได้ร่วมกับบริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด (NITMX) จัดสร้างการเชื่อมโยงข้ามประเทศในรูปแบบ Switch-to-Switch Model ซึ่งเป็นการใช้ ITMX Switch เป็นช่องทางในการเชื่อมโยงกับประเทศอื่น ๆ แทนที่จะให้ Sponsor Bank เป็นผู้ดำเนินการเชื่อมโยง ซึ่งทำให้การเชื่อมโยง ประหยัดและง่ายต่อการพัฒนาและดูแล นอกจากนี้ได้มีการประยุกต์ใช้ Concept Interoperable QR Code ที่ทางประเทศไทยได้นำเสนอในการประชุม ASEAN Financial Summit ที่จังหวัดเชียงใหม่ในช่วงเดือนเมษายน ปี 2562 ซึ่งได้รับการสนับสนุนทั้งจากภาครัฐ และ ทาง ASEAN Bankers' Association

ดังนั้น ในปี 2563 ได้เริ่มทำการพัฒนาเชื่อมโยงไปยังประเทศญี่ปุ่น และกำลังพัฒนาจะมีการเชื่อมโยงไปยังประเทศมาเลเซีย กัมพูชา เวียดนาม และอินโดนีเซีย ในปี 2564

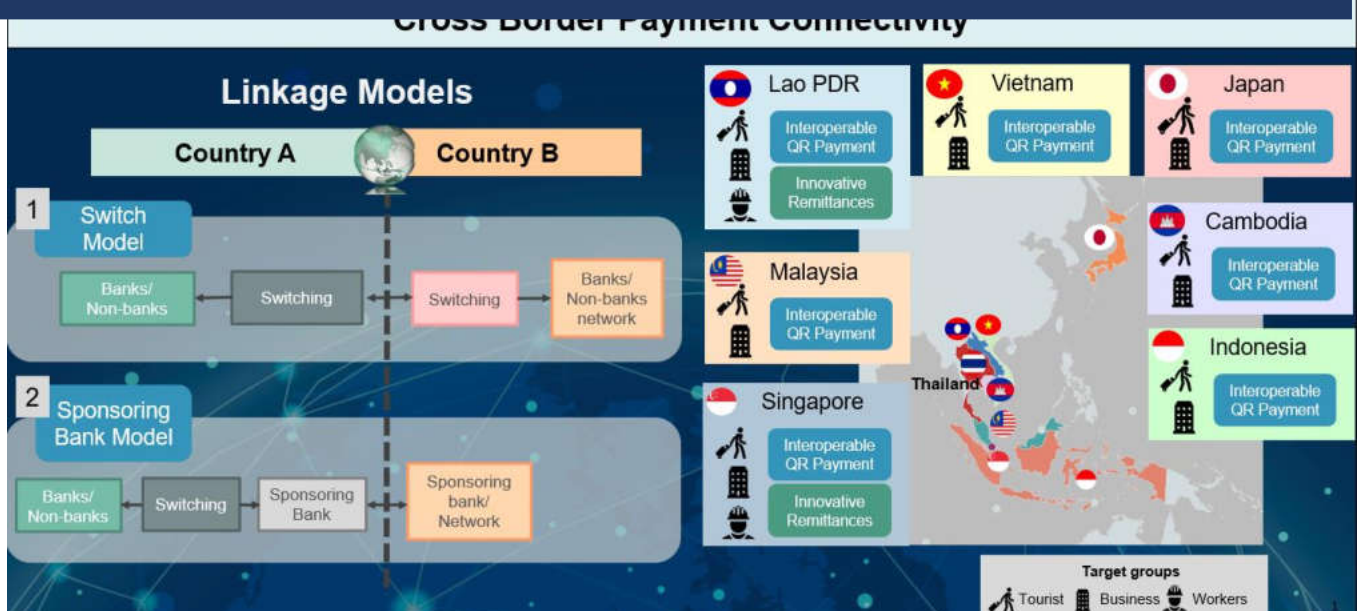
ในปัจจุบัน ทุกภาคส่วนได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมล้ำสมัย โดยเฉพาะภาคการเงินและการธนาคาร โดยในช่วงที่ผ่านมา ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานระบบการชำระเงิน สถาบันการเงิน และผู้ให้บริการชำระเงิน ได้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้พัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับบริการทางการเงิน เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้กลุ่มต่าง ๆ เช่น บริการ QR Payment กับภาคการเงิน เพื่อให้มีบริการที่หลากหลายและปลอดภัย ตอบสนองความต้องการด้วยต้นทุนที่ต่ำลง โดยมีการดำเนินการที่สำคัญสำหรับการขยายบริการการชำระเงินไปต่างประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานระบบการชำระเงิน ได้ผลักดันการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินกับประเทศในกลุ่มอาเซียนผ่านความร่วมมือในเวทีต่างประเทศ ทั้งในระดับของธนาคารกลางและสมาคมธนาคาร รวมถึงผู้ให้บริการชำระเงินเอกชนในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง

4. การพัฒนาการเชื่อมโยงไปต่างประเทศ ในรูปแบบ Remittance

นอกจากการผลักดันการชำระเงินข้ามประเทศโดยใช้ระบบ QR Code ธนาคารแห่งประเทศไทย ร่วมกับ สำนักระบบชำระเงิน และสถาบันการเงิน ได้มีการพัฒนาระบบการโอนเงิน (Remittance) ไปยังต่างประเทศ ซึ่ง ในช่วงปี 2561-2562 ได้มีการพัฒนาการโอนเงิน เช่นเดียวกับการชำระเงินด้วย QR Code ในรูปแบบ Sponsor Bank ไปยังประเทศลาว ในปี 2563 ได้มีการดำเนินการพัฒนาการโอนเงินข้ามประเทศในรูปแบบการใช้ Proxy (เบอร์โทรศัพท์มือถือ) ร่วมกับประเทศสิงคโปร์ ชื่อโครงการ PromptPay – PayNOW เป็นการโอนเงินข้ามประเทศที่แรกของโลกที่ใช้ Proxy แทนการใช้เลขบัญชีและชื่อธนาคารที่ต้องการจะโอนเงินไป โดยได้มีการศึกษาและพัฒนาร่วมกัน ระหว่าง 4 ธนาคารของประเทศไทย คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และ 3 ธนาคารของประเทศสิงคโปร์ คือ DBS Bank, United Overseas Bank (UOB) และ Oversea-Chinese Banking Corporation, Limited (OCBC) ซึ่งกำหนดการที่จะเปิดให้บริการในไตรมาส 1 ของปี 2564

สรุปการเชื่อมโยง Cross Border ทั้งในรูปแบบ Switch-to-Switch และ Sponsor Bank Model

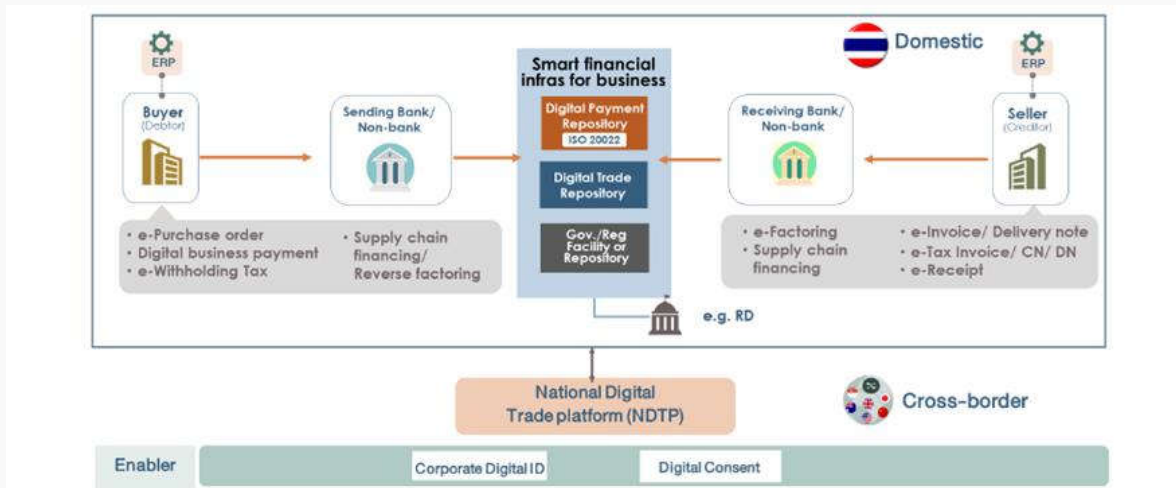

5. การจัดสร้าง Smart Financial Infrastructure Platform for Business

เป็นการดำเนินโครงการร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารพาณิชย์นำร่อง 7 ธนาคาร โดยได้เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคมในการหารือการพัฒนาโครงสร้าง Platform ที่เชื่อมโยงการติดต่อของภาคธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย Trade Platform และเชื่อมโยงกับ Payment Platform และ Tax Platform และได้มีการจัดประชุมร่วมกับภาคธุรกิจ 7 องค์กรในการ Validate concept และเก็บรวบรวม business pain points จากนั้นจะเริ่มลงรายละเอียด Requirement เพื่อกำหนด Technical Specification / Business Rules และดำเนินการพัฒนา Platform รวมถึงระบบ Front-end ในปี 2564

คณะทำงาน **Smart Financial Infrastructure for Business** ดำเนินการเพื่อกำหนด business requirement และ use case ที่ชัดเจน เพื่อใช้ออกแบบด้านเทคนิคต่อไป

สำนักงานระบบการชำระเงิน ได้ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารสมาชิกที่ร่วมนำร่องโครงการ Smart Financial Infrastructure ซึ่งประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BBL) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (KBANK) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (KTB) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (SCB) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) (KRUNGSRI) ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) (TMB) และธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) (SCBT) ในการกำหนดกรอบหลักการและแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินดิจิทัล (Smart Financial Infrastructure) ที่ส่งเสริมการพัฒนาบริการสำหรับธุรกิจที่เป็นมาตรฐานสากล เชื่อมโยงครบวงจร เพิ่มการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยเฉพาะ SMEs และลดต้นทุนของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีขอบเขต common infrastructure features ที่มุ่งเน้นในเรื่องเหล่านี้

- Digital trade repository โครงสร้างพื้นฐานการเชื่อมโยงข้อมูลเอกสารการซื้อขายภาคธุรกิจทางดิจิทัล เช่น ใบสั่งซื้อ ใบยืนยันรับสินค้า ใบส่งของ commercial Tax Invoice ใบวางบิล ใบแจ้งหนี้ ใบเพิ่มหนี้-ลดหนี้ ใบกำกับภาษี ใบเสร็จรับเงิน เพื่อปรับเปลี่ยนเอกสารและกระบวนการเป็นแบบอิเล็กทรอนิกส์ และเมื่อเชื่อมโยงกับ Digital payment จะช่วยลดความเสี่ยงและส่งเสริมการต่อยอดนวัตกรรมทางการเงินที่หลากหลายด้วยต้นทุนที่ต่ำลง อาทิเช่น e-Factoring, Invoice financing, Check double financing
- Digital Payment Repository โครงสร้างพื้นฐานทางการเงินที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับ Digital trade repository รองรับการพัฒนาบริการสำหรับภาคธุรกิจอย่างครบวงจร
- Government facility or repository โครงสร้างพื้นฐานการเชื่อมโยงข้อมูลกับกรมสรรพากรหรือหน่วยงานภาครัฐทางดิจิทัล อาทิเช่น e-Tax Invoice e-Receipt e-Withholding Tax เพื่อสนับสนุนการต่อยอดการให้บริการดิจิทัลได้ทันต่อความต้องการของลูกค้า และเพิ่มประสิทธิภาพของผู้ให้บริการในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของทางการที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริการและนวัตกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้อง เช่น
  - การกำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น Message standard, API standard, Security standard และ Business rules
  - ปัจจัยในการพิจารณา ข้อเสนอแนะการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อรองรับการให้บริการ
  - บทบาท คุณลักษณะ ปัจจัยการเลือกผู้ให้บริการ (Infrastructure provider) ที่เหมาะสม
  - ปัจจัยอื่น ๆ เช่น facilities กลาง การส่งเสริมให้ธุรกิจมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและมีความพร้อมในการปรับตัวไปสู่การทำธุรกิจดิจิทัล เช่น Low cost ERP สำหรับ SMEs

- กำหนดแนวทางการขับเคลื่อน เพื่อใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การส่งเสริมการใช้บริการดิจิทัลของภาคส่วนต่าง ๆ ในวงกว้าง โดยรวบรวมข้อเสนอแนะ เช่น Selective strategy, Key success factor, ความท้าทาย, Incentive ที่มี impact และกลุ่มเป้าหมาย

☞ การดำเนินการ

- แนวทางการทำ Business cluster design ของภาคธุรกิจ
- Business requirement เบื้องต้น กับผู้เกี่ยวข้อง SMEs (สภา SMEs, สมาพันธ์ SME, สมาคม Software ไทย/ERP)
- รับฟังความเห็นของภาคธุรกิจ ภาคธนาคาร และกรมสรรพากรเพื่อนำมาใช้ประกอบในการเตรียมการพัฒนา Smart Financial Infrastructure
- การปรับใช้และ certified มาตรฐานข้อความ ISO 20022
- ค่าใช้จ่ายในส่วนบริการต่างๆ

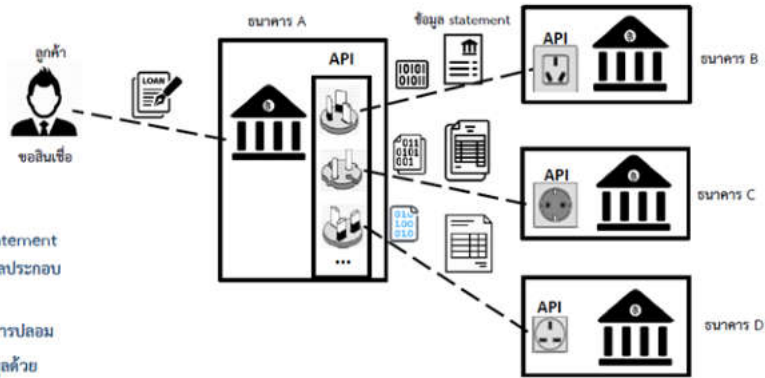
6. การจัดทำมาตรฐาน API สำหรับให้บริการทางการเงินดิจิทัล (API Standard for Digital Financial Services)

ด้วยวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีทำให้การเข้าถึงบริการทางการเงินผ่านช่องทางดิจิทัลทำให้สะดวก รวดเร็วธุรกรรมทางการเงินเกิดขึ้นในรูปแบบดิจิทัลมากขึ้น การไหลเวียนของข้อมูลเป็นหัวใจสำคัญในการ ให้บริการทางการเงินในรูปแบบดิจิทัลเพื่อตอบสนองต่อโจทย์ผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งข้อมูลที่ครบถ้วนจะช่วยให้ สถาบันการเงินสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยง และนำเสนอบริการที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าได้ดี

ความสำคัญของการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในภาคการเงิน รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อนำไปสู่การยกระดับการให้บริการทางการเงินดิจิทัล (digital financial services) ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินร่วมกัน ทั้งยังช่วยลดต้นทุนการพัฒนาระบบและต้นทุนด้านปฏิบัติการของ บริการทางการเงินทั้งระบบในระยะยาว อันจะเป็นประโยชน์ให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้ดีขึ้น สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และตรงกับความต้องการของลูกค้าระบบเศรษฐกิจดิจิทัลมากขึ้น

API คือ software interface ที่ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมต่อระหว่างโปรแกรมของผู้ให้บริการทางการเงินและผู้รับบริการ หากสถาบันการเงินจะเชื่อมต่อเพื่อส่งข้อมูลดิจิทัลระหว่างกัน จะต้องมีการเตรียม API ไว้ ซึ่งหากแต่ละสถาบันการเงินต่างกำหนดรูปแบบ API ของตัวเอง จะทำให้เกิด API หลายรูปแบบที่ทำหน้าที่ เดียวกันเป็นความซ้ำซ้อนที่ไม่จำเป็น ทำให้การพัฒนาระบบเพื่อเชื่อมต่อเกิดความซ้ำซ้อนตามมา การรับส่ง ข้อมูลภาคการเงินระหว่างกันได้ในรูปแบบดิจิทัลผ่าน API บนความยินยอมของลูกค้าจะเป็นประโยชน์อย่างมาก และเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากในอนาคต โดยได้มีการเสนอให้ใช้การส่งข้อมูลรายการการเคลื่อนไหวทาง บัญชี (bank statement) เป็น use case นำร่องเพื่อใช้ริเริ่มในการพัฒนามาตรฐาน API เพราะปัจจุบันเป็น pain point ร่วมกันจากการที่ลูกค้ามาขอข้อมูลดังกล่าวในรูปแบบกระดาษเพื่อนำไปเป็นหลักฐานประกอบการขอ สินเชื่อกับสถาบันการเงิน

ที่มา: จากการสำรวจ ทุกธนาคารมีการใช้ข้อมูล bank statement ประกอบการพิจารณาสินเชื่อ และธนาคารส่วนใหญ่เสนอการรับ-ส่งข้อมูล bank statement เป็น use case ที่ควรมีมาตรฐาน API

Pilot Use Case: ข้อมูล bank statement

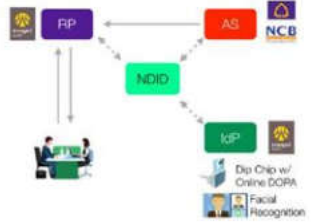
- ลูกค้าขอสินเชื่อจาก ธนาคาร A โดยใช้หลักฐาน bank statement จากธนาคาร B, ธนาคาร C, และ ธนาคาร D เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในรูปแบบ digital ผ่าน API
- ข้อมูลพร้อมใช้ประมวลผลได้ทันที และป้องกันการใช้เอกสารปลอม
- การมีมาตรฐาน API จะทำให้แต่ละธนาคาร รับและส่งข้อมูลด้วยมาตรฐานเดียวกัน ลดการพัฒนาระบบซ้ำซ้อน
- ใช้การรับส่งข้อมูล bank statement ตามคำขอของลูกค้าเป็น pilot use case

รูปแบบการให้บริการส่ง Bank Statement ผ่าน NDID

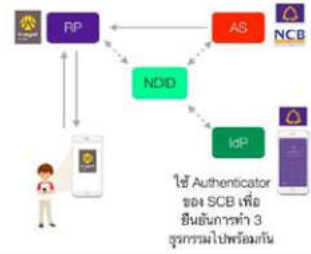
- สามารถออกแบบ Customer Journey สำหรับการส่งข้อมูล Bank Statement ด้วย NDID ได้ 4 รูปแบบ *รายละเอียดใน Appendix

อธิบายคำย่อ
 RP (Relying Party) = สบ. ผู้ขอ bank statement
 IdP (Identity Provider) = สบ. ผู้ยืนยันตัวตน
 AS (Authoritative Source) = สบ. ผู้ส่ง bank statement

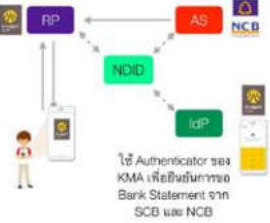
แบบที่ 1: ใช้บัตรประชาชน และทำ Facial Recognition ในยืนยันการทำธุรกรรม

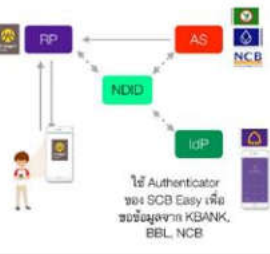
แบบที่ 2: IdP และ AS เป็นหน่วยงานเดียวกัน

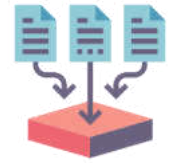
แบบที่ 3: ใช้ Authenticator ของ RP ในการ Request

แบบที่ 4: RP, IdP, AS คนละคนกันทั้งหมด

7. พัฒนาระบบการชำระเงิน และการนำส่งข้อมูลการชำระเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับมาตรการของภาครัฐ

1. การคืนภาษีเงินได้นิติบุคคลผ่านระบบพร้อมเพย์

เพื่อสนับสนุนนโยบายการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment) ของภาครัฐ ให้การทำธุรกรรม digital ให้เดินหน้าอย่างต่อเนื่อง การคืนเงินภาษีเงินได้นิติบุคคลผ่านบริการระบบพร้อมเพย์ เป็นอีกหนึ่งช่องทางของผู้เสียภาษีในการขอรับเงินคืนนอกจากการรับคืนเป็นเช็คหรือการรับโอนผ่านบัญชีธนาคาร อีกทั้งยังช่วยอำนวยความสะดวก และเพื่อความปลอดภัยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยกรมสรรพากรเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 เป็นต้นไป

2. e-Tax invoice and e-Tax receipt (e-Tax invoice/receipt)

ด้วยรัฐบาลมีนโยบายผลักดันระบบการชำระเงินของประเทศให้เข้าสู่ระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาระบบการชำระเงินของไทยให้สามารถรองรับธุรกรรมทางการเงินและกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) อย่างครบวงจร กรมสรรพากรได้มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดทำและนำส่งใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์และใบรับอิเล็กทรอนิกส์ (e-Tax invoice & e-Receipt) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของภาคเอกชน และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) ของภาครัฐ

3. e-Withholding Tax (e-WHT)

ระบบภาษีหัก ณ ที่จ่ายอิเล็กทรอนิกส์ (e-Withholding Tax) เป็นอีกความร่วมมือระหว่างภาคธนาคารกับกรมสรรพากรในการนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อความสะดวกของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก และผู้เสียภาษี โดยระบบนี้จะช่วยลดภาระในการจัดทำและยื่นแบบรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายไปยังกรมสรรพากร รวมถึงการจัดเก็บเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ลดต้นทุนในการจัดทำหนังสือรับรอง การหักภาษี ณ ที่จ่าย (50 ทวิ) ทั้งยังได้รับสิทธิ์ลดภาษีหัก ณ ที่จ่าย หากเป็นการนำส่งด้วยระบบ e-WHT

8. การย้ายระบบ ICAS จากธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ NITMX ดำเนินการในปี 2565

ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ทำหนังสือถึงประธานกรรมการ สมาคมธนาคารไทย สืบเนื่องจากที่ได้ขอความร่วมมือในการศึกษาความเป็นไปได้ในการโอนย้ายระบบ ICAS (Imaged Cheque Clearing and Archive System) ผู้ภาคเอกชน เพื่อให้มีการแบ่งแยกบทบาทระหว่างผู้ให้บริการ (Operator) และผู้กำกับดูแล (Regulator) ของระบบการชำระเงินรายย่อยที่สำคัญ อีกทั้งภาคเอกชนยังสามารถพัฒนาต่อยอดและเชื่อมโยงบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างคล่องตัว โดยมีหลักการที่สำคัญ คือ

- 1) ความมั่นคงปลอดภัยและความเสถียรภาพของระบบต้องไม่ต่ำกว่าปัจจุบัน
- 2) การจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามกรอบบริหารความเสี่ยงของระบบ ICAS
- 3) ค่าธรรมเนียมและการเข้าถึงบริการมีความโปร่งใสและเป็นธรรม
- 4) บริการระบบ ICAS มีความต่อเนื่องและยั่งยืน
- 5) ผู้ให้บริการมีประสบการณ์ในการให้บริการระบบการชำระเงิน

เนื่องด้วยระบบ ICAS ที่ ธนาคารแห่งประเทศไทยพัฒนาขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำรายการเรียกเก็บเงินตามเช็คที่ใช้ภาพเช็ค เริ่มมีการใช้งานตั้งแต่ปี 2555 ทั้งนี้ ระบบงาน ICAS ปัจจุบันใช้งานใกล้ครบ 10 ปี ในปี 2565 จำเป็นต้องมีการพัฒนา ปรับปรุงอุปกรณ์ ซึ่งจะหมดอายุการใช้งาน (End of Support) รวมถึงการพัฒนาปรับปรุงระบบปฏิบัติการให้มีศักยภาพสูงขึ้น รองรับเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย และคณะทำงาน ICAS Working Group ได้มีการหารือแนวทางในการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงระบบ ซึ่งจากการประชุมผู้บริหารธนาคาร (CEO) มีข้อสรุปให้ดำเนินการจัดหาบริษัทเอกชนที่มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญเข้ามาดำเนินการ โดยมีธนาคารแห่งประเทศไทยเข้ามากำกับดูแลเพื่อให้สามารถพัฒนาระบบได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถต่อยอดระบบให้เป็นไปตามความต้องการของลูกค้า และทันตามยุคสมัยที่กำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคดิจิทัล ซึ่งได้มีมติมอบหมายให้บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด (NITMX) เข้ามาดำเนินงานเป็นผู้ให้บริการแทนธนาคารแห่งประเทศไทย

👉 ระบบ ICAS ประกอบด้วย 2 ระบบงานที่สำคัญ ได้แก่

1. ระบบ ICS (Imaged Cheque Clearing System)

เป็นระบบการหักบัญชีเช็คโดยใช้ข้อมูลและภาพเช็คในกระบวนการเรียกเก็บ ธนาคารไม่ต้องส่งตัวเช็คไปแลกเปลี่ยน ซึ่งระบบงานดังกล่าวต้องรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลและภาพเช็คเพื่อการหักบัญชีระหว่างธนาคาร รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลเช็คคืน ระบบจะคัดแยกข้อมูลและภาพเช็คที่ธนาคารส่งเรียกเก็บแยกตามรายธนาคารผู้จ่าย เพื่อจัดทำข้อมูลเช็ครับเข้า พร้อมทั้งนำข้อมูลเช็คมาคำนวณดุลการหักบัญชี ระบบงานต้องสามารถรองรับปริมาณการหักบัญชีระหว่างธนาคารทั่วประเทศ

2. ระบบ IAS (Imaged Archive System)

เป็นระบบจัดเก็บรักษาภาพเช็คอิเล็กทรอนิกส์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาพเช็คนั้น ๆ รวมทั้ง สามารถรองรับการจัดเก็บภาพอิเล็กทรอนิกส์ของเอกสารการเงินอื่น ๆ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องในอนาคต ระบบสามารถรองรับการให้บริการสืบค้นข้อมูลและภาพเช็ค

👉 โครงสร้างคณะกรรมการกำกับดูแลการโอนย้ายระบบ ICAS ผู้ภาคเอกชน (กทช.)

โดยมีองค์ประกอบคณะกรรมการดังนี้

	องค์ประกอบ	ตำแหน่ง
1	ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อสนเทศ	ประธาน
2	ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน	ที่ปรึกษา
3	ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายการชำระเงินและพันธมิตร	กรรมการ
4	ประธานสำนักงานระบบการชำระเงิน สมาคมธนาคารไทย	กรรมการ
5	ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน	กรรมการ
6	ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	กรรมการ
7	ผู้อำนวยการ ฝ่ายกฎหมาย	กรรมการ
8	ประธานชมรมเทคโนโลยีสารสนเทศ สมาคมธนาคารไทย	กรรมการ
9	หัวหน้าคณะทำงาน ICAS	กรรมการ
10	กรรมการผู้จัดการ บริษัท เนชั่นเนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด (NITMX)	กรรมการ
11	รองผู้อำนวยการ ส่วนพัฒนาธุรกิจการชำระเงินและพันธมิตร	เลขานุการร่วม
12	Project Management Office (PMO) ที่ NITMX แต่งตั้ง	เลขานุการร่วม

👉 **อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของ กทช. มีดังนี้**

- ✓ กำหนดกรอบแนวทางโอนย้ายระบบ ICAS และระยะเวลาดำเนินการ สนับสนุนให้กระบวนการโอนย้ายมีความโปร่งใส รวมทั้งมอบหมายให้คณะทำงานจากส่วนงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์การโอนย้ายระบบ ICAS
- ✓ ติดตามดูแลความคืบหน้าและให้แนวทางแก้ไขปัญหา
- ✓ กำกับดูแลให้ส่วนงานและพนักงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้ความร่วมมือ ให้ข้อมูลและความเห็น

นอกจากนี้ มีการขับเคลื่อนด้วยคณะทำงานย่อยจากตัวแทนธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารสมาชิก และ NITMX ด้านต่าง ๆ อีก 4 กลุ่ม คือ 1) ด้าน Business Rule 2) ด้าน Business & Operation 3) ด้าน Technical 4) Legal & Compliance โดยแผนการโอนย้ายและเปิดให้บริการโดย NITMX จะแล้วเสร็จในต้นปี 2565

9. โครงการมาตรฐาน Thai Standard Chip Card

ระบบบัตรเดบิตในประเทศไทยได้มีการพัฒนาจากระบบแถบแม่เหล็ก เข้าสู่มาตรฐาน Chip Card ซึ่งทางสมาคมธนาคารไทยได้มีการจัดสร้างมาตรฐานไทยแบงก์ชิปการ์ด (Thai Bank Chip Card – TBCC) และได้มีการกำหนดให้ ตู้ ATM และ เครื่อง EDC ภายในประเทศทุกเครื่องต้องสามารถอ่านบัตรเดบิตการ์ดที่ใช้มาตรฐาน TBCC เริ่มตั้งแต่ปลายปี 2559 และพัฒนาครบสมบูรณ์ ในกลางปี 2562

ในส่วนบัตรเดบิตที่ออกใช้ตั้งแต่ปี 2559 ได้มีการกำหนดให้ต้องมีชิปการ์ดและมีมาตรฐาน TBCC บรรจุอยู่ในชิปการ์ดและใช้สำหรับการชำระเงินด้วยบัตรเดบิตภายในประเทศ ซึ่งทางคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) ได้มีการกำหนดไว้ว่าภายในต้นปี 2563 บัตรเดบิตการ์ดในประเทศทุกใบต้องใช้ระบบชิปการ์ดที่มีมาตรฐาน TBCC เท่านั้นในการชำระเงินด้วยบัตรเดบิตในประเทศ

สถาบันการเงินนอกจากการออกบัตรเดบิตที่มีชิปการ์ดสำหรับบัญชีใหม่ ตั้งแต่ปี 2559 ได้มีการดำเนินการปรับเปลี่ยนบัตรแถบแม่เหล็กให้กับลูกค้าเดิมที่บัตรยังไม่ครบกำหนด เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ภายในประเทศตั้งแต่เดือนมกราคม 2563 ตามที่คณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) ได้กำหนด ซึ่งการปรับเปลี่ยนบัตรนี้มีจำนวนมากกว่า 30 ล้านใบได้ดำเนินการสำเร็จทันตามกำหนดที่วางไว้ โดยไม่ประสบปัญหาใด ๆ

นอกจากนี้ ในปี 2563 สำนักงานระบบการชำระเงินได้มีการประชุมหารือกับทางสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) เพื่อเตรียมการนำบัตรเดบิตการ์ดมาใช้ในระบบขนส่งมวลชน

10. Payment Industry Collaboration Alignment

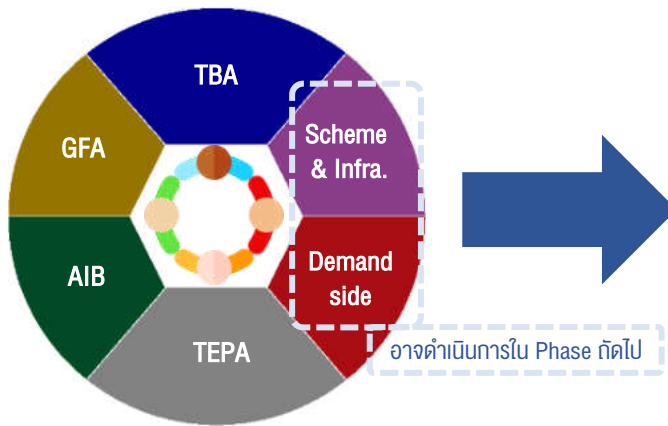
สำนักงานระบบการชำระเงิน เป็นแกนหลักสำคัญในการจัดตั้งและดำเนินการของ Payment Industry Collaboration ซึ่งเป็นแนวทางกลไกความร่วมมือด้านระบบการชำระเงินระหว่าง 4 สมาคม คือ สมาคมธนาคารไทย (TBA) สมาคมธนาคารนานาชาติ (AIB) สมาคมสถาบันการเงินของรัฐ (GFA) และ สมาคมการค้าผู้ให้บริการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ไทย (TEPA) เพื่อทำหน้าที่เสนอแนะทิศทางการพัฒนาและผลักดันนโยบายต่าง ๆ รวมถึงติดตามประสานผู้ให้บริการชำระเงินกลุ่มต่าง ๆ ให้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีหลักการคือการเปิดโอกาสให้ stakeholders ผู้ให้บริการด้านระบบชำระเงินสามารถมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนมุมมองและเสนอแนะทิศทางการพัฒนาระบบการชำระเงิน และรักษาสมดุลระหว่างการส่งเสริมนวัตกรรมและการรักษาเสถียรภาพของระบบการชำระเงิน ซึ่ง Payment Industry Collaboration ได้เริ่มก่อตั้งมาตั้งแต่ช่วงปลายปี 2561

บทบาทหน้าที่สำคัญ คือการเสนอแนะการพัฒนาและบริการด้านการชำระเงินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันการดำเนินการตามนโยบายและเป้าหมายของทางการเพื่อการพัฒนา ส่งเสริมนวัตกรรมและเสถียรภาพระบบการชำระเงิน โดยโครงสร้างและกระบวนการทำงานประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก

1. **Executive Committee (Ex-com)** ซึ่งทำหน้าที่พิจารณาและนำเสนอ recommendation ในด้านระบบการชำระเงิน ให้กับทางคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) และรับนโยบาย กรช. เพื่อนำไปพัฒนาตามแผนและนโยบายที่ได้รับมอบหมายโดยการดำเนินงานผ่านทาง working forum ซึ่งคณะกรรมการประกอบไปด้วย ประธานสมาคมทั้ง 4 สมาคม โดยมีสำนักงานระบบการชำระเงิน ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ และมีการจัดประชุมร่วมกันปีละ 2 ครั้ง
2. **Secretariat Team** ทำหน้าที่พิจารณากลับกรองและนำเสนอ recommendation จากทาง working forum ให้กับทาง Executive Committee ติดตามการทำงานให้เป็นไปตามแผนและนโยบายที่ได้รับมอบหมาย และรายงานให้ทาง Executive Committee โดยคณะกรรมการ Secretariat Team ประกอบด้วย เลขานุการสมาคม AIB, GFA, TEPA และประธานสำนักงานระบบการชำระเงิน TBA โดยมีการประชุมร่วมกันทุกเดือน

Key Success Factors

1. Organization and Continuity	2. Clear Objectives and accountability of body	3. Clear benefit of participants

1. Strategic Advisory

- Study trends and issues
- Develop on-going industry strategies / roadmap

2. Policy Implementation

- Determine national scheme rules and enforcement
- Project Management
- Develop Standard / Guideline
- Administration / Coordination

3. Self – surveillance

4. Education on e-Payment to promote the change in behavior

TBA Collaboration Principles

Scope

Fairness

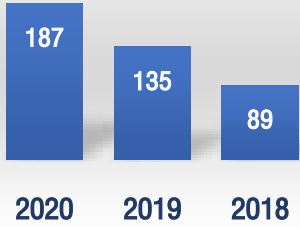

Balance

ข้อมูลทางสถิติ

Digital Payment Usage	Number Point of Sale	Number of Registration								
 <p>No. of usage/person/year</p> <table border="1"> <tr> <th>Year</th> <th>No. of usage/person/year</th> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>187</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>135</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>89</td> </tr> </table>	Year	No. of usage/person/year	2020	187	2019	135	2018	89	 <p>6.8 Million Points</p> 	 <p>55.8 Million ID</p> <p>12.5% YoY</p> <p>Volume*: 22 Million transactions</p> <p>Value*: 108.3 Billion Baht</p> <p><small>*The peak transaction was in September 2020.</small></p>
Year	No. of usage/person/year									
2020	187									
2019	135									
2018	89									

Source: Bank of Thailand, October 2020

ATM	Corporate Digital Payment
 <p>-3.4% YoY</p> <p>Volume: 109.9 Million TXN</p> <p>Value: 567.8 Billion Baht</p>	 <p>23% YoY</p> <p>Volume: 33.5 Million TXN</p> <p>Value: 3,964 Billion Baht</p>
Counter	Cheque
 <p>-22.5% YoY</p> <p>Volume: 10.5 Million TXN</p> <p>Value: 1,488.9 Billion Baht</p>	 <p>-21.5% YoY</p> <p>Volume: 6.3 Million TXN</p> <p>Value: 3,097.6 Billion Baht</p>

Source: Bank of Thailand, October 2020

การประชุมสัมมนา การส่งเสริมการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์

เปิดตัวการให้บริการระบบ e-Withholding Tax วันอังคารที่ 27 ตุลาคม 2563 กรมสรรพากร

e-Withholding TAX ที่เดียวครบ จบทุกขั้นตอน
วันอังคารที่ 27 ตุลาคม 2563
อาคารกรมสรรพากร ห้องประชุม 1 ชั้น 2
เวลา 08.00 - 11.00 น.

08.00-09.00 น. พิธีเปิดงาน
09.00-09.05 น. VTR: e-Withholding Tax Plain Plain
09.05-09.20 น. ดร.เอกชัย เตชะกิตติ บรรณารักษ์อาวุโส กรมสรรพากร กล่าวต้อนรับ และชี้แจงถึงประโยชน์ของระบบ e-Withholding Tax

09.20-10.00 น. นาย CEO Vision
- **คุณเอก ศิริวัฒนา** ประธานสมาคมธนาคารไทย กล่าวขอบคุณผู้จัดงานและผู้บรรยาย พร้อมกล่าวถึงภาพรวมความจำเป็นของระบบการชำระเงินแบบ e-Withholding Tax
- **CEO Vision** แสดงวิสัยทัศน์ด้านระบบ Digital Transformation
- **e-Withholding Tax**
- **เป็นการพัฒนาระบบ**
- **VTR: How to use e-Withholding Tax**
- **คุณเอกชัย เตชะกิตติ** บรรณารักษ์อาวุโส กรมสรรพากร
- **คุณสุวิมล ตระกูลใหญ่** ประธานสภาผู้ว่าฯ กิจการกรมสรรพากร กล่าวถึง นวัตกรรม
- **คุณเอก ศิริวัฒนา** ประธานสมาคมธนาคารไทย กล่าวถึงภาพรวมของระบบการชำระเงินแบบ e-Withholding Tax
- **คุณเอกชัย เตชะกิตติ** บรรณารักษ์อาวุโส กรมสรรพากร
- **คุณสุวิมล ตระกูลใหญ่** ประธานสภาผู้ว่าฯ กิจการกรมสรรพากร
- **คุณเอก ศิริวัฒนา** ประธานสมาคมธนาคารไทย

10.00-10.40 น.
- **คุณเอก ศิริวัฒนา** ประธานสมาคมธนาคารไทย
- **คุณสุวิมล ตระกูลใหญ่** ประธานสภาผู้ว่าฯ กิจการกรมสรรพากร
- **คุณเอกชัย เตชะกิตติ** บรรณารักษ์อาวุโส กรมสรรพากร
- **คุณเอก ศิริวัฒนา** ประธานสมาคมธนาคารไทย

10.40-11.00 น.

การให้ความรู้ด้าน Digital

วันที่	หัวข้อในการบรรยาย	ผู้เข้าร่วมรับฟัง
31 ม.ค. 63	Payment System Roadmap	คณะกรรมการและสมาชิกชมรม ธุรกิจบริการเอทีเอ็ม
18-19 ก.พ. 63	ASEAN Working Committee Payment Settlement System (WC-PSS) Meeting	ASEAN Working Committee
29 ก.พ. 63	ระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment : CLMVT)	บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้าน Compliance
31 ส.ค. 63	ให้ความรู้เรื่องการให้บริการระบบ e-Withholding Tax “ใช้ e-Withholding Tax บอกละเอียดชีวิตดี “	บุคคลทั่วไป
15 ก.ย. 63	ให้ความรู้เรื่องการให้บริการระบบ e-Withholding Tax "ผลกระทบต่อผู้ประกอบการ"	สมาชิกสภาหอการค้าไทย
27 ต.ค. 63	งานเปิดตัวการให้บริการระบบ e-Withholding Tax “วิธีใหม่ให้ภาษี เป็นเรื่องง่าย ด้วยระบบ e-Withholding Tax”	ผู้ประกอบการ และธนาคารผู้ให้บริการ
9 พ.ย. 63	APO Webinar: Conference on Smart Public Services: Thailand National Digital ID (NDID)	APO Member all countries
20 พ.ย. 63	ให้ความรู้เรื่อง Payment System Roadmap	คณะกรรมการและสมาชิกชมรม ธุรกิจบริการเอทีเอ็ม
23 พ.ย. 63	ให้ความรู้การให้บริการระบบ e-Withholding Tax	ลูกค้าธนาคารซีทีแบงก์
25 พ.ย. 63	Fostering Privacy & Security Through Culture Transformation	ผู้รับเชิญจากกระทรวง DE และ สมาชิกสมาคมผู้ใช้ดิจิทัลไทย (DUGA)
26 พ.ย. 63	ประชุมเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทย และกัมพูชา : Cross Border Payments and Digital Payment	ธนาคารพาณิชย์ไทย-กัมพูชา

แผนการดำเนินงานปี 2564 สำนักงานระบบการชำระเงิน

1 พัฒนา ISO 20022
(ด้าน Payment)

3 ร่วมขับเคลื่อน
API Standard

5 ขยายขอบเขต
การใช้งาน NDID

7 Payment Industry Collaboration
(ระหว่าง 4 สมาคม)

2 พัฒนา Smart
Financial Infrastructure
(B2B Platform)

4 ขับเคลื่อนโครงการ
บูรณาการข้อมูลการ
ชำระเงิน

6 โอนย้ายระบบ ICAS
มาให้บริการโดย
NITMX

สำนักงานระบบการชำระเงิน มุ่งมั่นในการพัฒนาระบบการชำระเงินของไทย ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยสถาบันการเงิน ภาครัฐ รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในระบบการชำระเงินของประเทศ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนในประเทศเข้าถึงบริการทางการเงินที่ทันสมัย มีความปลอดภัย ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญ ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานระบบการชำระเงิน
Payment System Office

สำนักงานระบบการชำระเงิน
Payment System Office (PSO)

The Thai Bankers' Association

4th Fl., 5/13 Moo 3, Chaengwattana Rd.,
Klong-Kluea Sub-district, Pak-kret District,
Nonthaburi 11120

Tel: +66 2 558 7500
www.tba.or.th